

POSTANOWIENIE

26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 26 lutego 2025 r. w Warszawie
zażalenia W. Ł.

na postanowienie Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej
z 14 lipca 2022 r., I CSK 1313/22,
w sprawie z powództwa W. Ł.
przeciwko Skarbowi Państwa - [...]
o zobowiązanie,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 14 lipca 2022 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania oraz zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 360 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego (pkt 2).

Zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego (pkt 2) wniósł osobiście powód.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało odrzuceniu.

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Ustanowiony

w powołanym przepisie przymus adwokacko-radcowski dotyczy każdego postępowania przed Sądem Najwyższym; wyłącza on zdolność strony do podejmowania czynności procesowych osobiście. Oznacza, że czynności samej strony lub pełnomocnika niebędącego adwokatem lub radcą prawnym albo rzecznikiem patentowym są bezskuteczne. Przymusu adwokacko-radcowski w postępowaniu przed Sądem Najwyższym ma na celu zapewnienie złożenia środka odwoławczego, który odpowiada ustawowym wymaganiom i jest wynikiem dochowania staranności, jakiej można wymagać od profesjonalisty (zob. postanowienie SN z 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt V CZ 15/19).

Środek odwoławczy wniesiony z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. należy kwalifikować jako niedopuszczalny a uchybienie leżące u podstaw tej oceny ma charakter nieusuwalny (zob. postanowienia SN: z 28 marca 2018 r., V CZ 16/18; z 16 stycznia 2009 r., V CZ 87/08; z 8 października 2014 r., II CZ 53/14; z 10 marca 2016 r., III CZ 7/16, i z 17 kwietnia 2019 r., V CZ 15/19).

Mając powyższe na uwadze zażalenie wniesione i podpisane osobiście przez skarżącego jest niedopuszczalne i podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 i 2 k.p.c.

Należy również zwrócić uwagę, że zażalenie zostało wniesione na postanowienie Sądu Najwyższego. Zgodnie z art. 394¹ k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (§ 1); zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (§ 1¹).

Z niewątpliwego brzmienia tego przepisu wynika, że środek ten nie przysługuje od orzeczenia Sądu Najwyższego, który nie jest sądem drugiej instancji. Skarżąca nietrafnie przyjął, że dopuszczalne jest zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego w przedmiocie kosztów procesu, wydane w związku z rozstrzygnięciem o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenia Sądu Najwyższego jako organu sprawującego nadzór judykacyjny nad

orzecnictwem sądów powszechnych, nie podlegają *legis latae* zaskarżeniu w drodze środków odwoławczych (zob. postanowienie SN z 16 listopada 2018 r., IV CSK 12/18). Ewentualny wyjątek musiałby być wyraźnie wskazany w ustawie, a tego nie przewiduje ani ustawa o Sądzie Najwyższym, ani Kodeks postępowania cywilnego. Artykuł 394² § 1¹ k.p.c. odnosi się do niektórych postanowień sądu drugiej instancji, czyli do postanowień wydanych przez sąd powszechny. Sąd Najwyższy nie jest sądem powszechnym. Nie rozpoznaje sprawy w toku instancji tak jak sąd powszechny (zob. postanowienia SN z 8 lutego 2022 r., I PSKP 27/21, i z 9 lutego 2017 r., II PO 1/17).

Te oczywiste uregulowania wskazują, że wniesione w sprawie zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego jest niedopuszczalne i stąd podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

(M.K.)

[a.ł.]